

KAPITOLA PRVNÍ

Podzim 2021

Zase se mi zdálo o matce. Ve snu jsem byl opět malým klukem a ona starou ženou, přesně takovou, jakou byla nedávno, chvilku předtím, než umřela, na prahu sedmdesáti tří let. Sedíme v obýváku, tom, v němž poslední tři roky, co matka žila v domově seniorů, vídám jen otce. Matka mi něco říká, něco mi vypráví tím svým tichým hlasem. Moje mlčenlivá matka ve snu úplně ožila. Nevím, o čem povídá, ale pozorně naslouchám, sleduji její hubenou, vráscitou tvář, nasávám slova. Pak se probouzím a snažím se zahnat sen, z nějž mám docela špatnou náladu, ani nevím proč, ale ještě nějakou chvilku se mi vznáší před očima.

Moje divná matka – odjakživa jsem ji takhle vnímal. Od chvíle, kdy jsem si uvědomil, že existuju, že existuje ona, až do posledních let, kdy si ji přivlastnila nemoc. Stejně tak divná jako vzdálená.

Od doby, co jsme ji před třemi lety umístili do pražského domova seniorů, jenž poskytuje zvláštní péči pro osoby trpící demencí, a po diagnóze, kdy jsem až po čase naplno pochopil, co znamená Alzheimerova nemoc, se mi o ní nezdálo. Ani když jsem vyrůstal, ani během mého krátkého manželství, ani po rozvodu mi matka nevstupovala do snů. Nebo si je přinejmenším

nepamatuju. Tedy až donedávna, hlavně potom, co jsme ji před pár týdny pochovali a rozloučili se s ní hrstí růžových okvětních lístků naspaných na rakev. Můj otec, sestra a já. Když o tom tak přemýšlím, ty sny se objevily až v posledních dnech jejího života, kdy její občasná nesouvislá komunikace začala být vskutku bizarní.

Do té doby mě občas nepoznávala, jednou dokonce zlostně žádala pečovatelku, ať vyhodí *toho chlapa, co jí vlezl do pokoje*.

A pak jednoho dne, nedlouho před smrtí, když už jsem se zvedl k odchodu a ona mě doprovodila k východu z domova, mě zničehonic objala a já uslyšel její mrmlání.

„Ani ne pět minut,“ zašeptala mi do ucha.

„Co říkáš?“ podíval jsem se do její bledé tváře, když jsem se vymanil z nečekaného objetí. Mlčela, a proto jsem svou otázku zopakoval. Co to jen řekla? Ticho.

Při odchodu z domova jsem tu nevysvětlitelnou větu zapomněl, ani jsem nevěděl, jestli jsem vůbec dobře slyšel.

A pak jednoho obyčejného podzimního dne. Sedíme na dvoře domova, ona v invalidním vozíku, já na lavičce, k níž jsem ji dovezl. Srdce má slabé, hlavně po nedávno prodělaném infarktu, ale doktor mě ujišťuje, že nová léčba zabere. Povídám jí něco o bojleru, jak už odešel, otec ho musí vyměnit a já už několik dní neúspěšně sháním instalatéra. Když si přehazuju nohu přes nohu, pod mými novými *martenskami* šustí zežloutlé pomačkané listí. Poryvy větru jej zdvíhají ze země, poletuje vzduchem, do toho matka promluví:

„Ani ne pět minut,“ zase ta nesrozumitelná slova, teď ale pronesená hlasitě a zřetelně.

Když jsem ji tak postrkoval ve vozíku po parku, byla výjimečně při smyslech. Vyptávala se na můj nový projekt a mě příjemně překvapilo, že si na to po týdnu vzpomněla. Ptala se na Gabrielu, moji bývalou ženu, kterou znala jen letmo, což mě překvapilo ještě víc. A taky na svoji vnučku, mé jediné dítě, Moniku.

„Pracuje někde?“ zeptala se trochu ztraceně, protože Monika teprve dokončovala střední školu.

„Ještě ne, dodělává gympl,“ odpověděl jsem jí trpělivě, i když jsem nenápadně pokukoval po rolexkách na svém zápěstí. Mám ještě čtvrt hodiny, říkám si, protože už jsem si objednal taxíka. Ne že bych měl nějaké povinnosti, jen jsem se chtěl stavět do své architektonické kanceláře pro nějaké poznámky. A taky zavolat Monice. Zítra má sedmnácté narozeniny, ale já budu zítra v sedm ráno už v letadle do Frankfurtu, to ona ještě spí. Nehodí se přát vlastní dceři k narozeninám potom, co už uteče půl dne. Pravda je, že jsem měl strach, že na tu povinnost úplně zapomenu, tak bude lepší, když to vyřídím už dnes.

„Tak moc jsem se na to těšila,“ slyším lépe, protože matka mluví nahlas, neobyčejně nahlas. „Ani ne pět minut,“ dodá a každé slovo zní jasně, jako by větu nasekala na kusy.

„Cože, mami?“ ptám se, tentokrát už se zvědavostí. „Na co ses těšila?“ upřesňuji, ale ona najednou jen zakroučí hlavou a zavře oči, zůstává sama se svými zamřzenými myšlenkami. Nahnu se k ní, pozoruji její nehybnou stařeckou tvář, skoro umrlčí. Alzheimer je vážně strašná nemoc, docházím k závěru, že poškozuje i psychiku, protože matka nejen že občas mizí v jakémsi vlastním světě, ale stále častěji se mi zdá, že i přichází o rozum.